

Fiets, vecht, huil,
bid, lach en bewonder

Fiets, vecht, huil, bid, lach en bewonder

Verslag van de monsterfietstocht naar Santiago,
vanaf San Sebastian via de Camino del Norte
en de Camino Primitivo

Presentatie van het boek vond plaats tijdens
de viering van de vijftigste verjaardag van
Karin en Maurice Stoevenbeld

*Voor degene die graag wil afzien
Voor degene die ook wil rondzien
Voor degene die dacht dat ie alles vermochte
Moet nu weten, dit is de tocht der tochten*

*Fiets, vecht, huil, bid lach en bewonder
Fiets, vecht, huil, bid lach en bewonder*

*Voor degene die van religie houdt
Voor degene die alles ook schouwt
Voor degene die het lachen vergaat
Moet nu weten dat deze tocht bestaat*

Colofon

Fiets, vecht, huil, bid, lach en bewonder

© Amsterdam – juni 2020

Ontwerp, vormgeving en samenstelling: Bert Kreber

Tekst en foto's van de overige fietsvrienden die
deelnamen aan deze fietstocht: Ton Juffermans, Ton van
Soest, Maurice Stoevenbeld en Robbert Kreber

www.bravenewbooks.nl

www.bol.com

ISBN: 9 789464 050400

	Inhoud	Pagina
1.	Voorwoord	6
2.	Routebeschrijving	17
3.	De belangrijkste Camino's	21
4.	Historische Achtergrond	24
5.	Vorbereiding	29
6.	Een heel verhaal, nog geen meter gefietst -15 aug 2016- Van Irun – San Sebastian -16 aug 2016- naar Marksem Xemein	35
7.	17 aug 2016- naar Bilbao	48
8.	18 aug 2016- naar Laredo	58
9.	19 aug 2016- naar Santander	66
10.	20 aug 2016- naar San Vicente La Barquera	78
11.	21 aug 2016- naar Villaviciosa	88
12.	22 aug 2016- naar Oviedo	98
13.	23 aug 2016- naar Tineo	104
14.	24 aug 2016- naar Grandas de Salime	112
15.	25 aug 2016- naar Lugo	120
16.	26 aug 2016- naar Arzua	132
17.	27 aug 2016- naar Santiago	144
18.	Nawoord	156
19.	Tabel logboek	159
20.	Overnachtingsadressen	160

1.Voorwoord

Dit is het verslag van het illustere gezelschap hieronder, waarin zij van elke dag een verslag gemaakt hebben van hun belevenissen tijdens hun fietstocht in de periode van 15- 27 augustus 2016 van San Sebastian naar Santiago de Compostella. Zij hebben deze keer de Camino del Norte (ofwel de Kustroute) gefietst, die vanaf Oviedo overgaat in de Camino Primitivo.

Er zijn een aantal pelgrimsroutes die vanuit diverse windstreken allemaal naar Santiago leiden, maar deze route, die eerst loopt langs de bergachtige kust van de Golf van Biskaje en dan van Oviedo dwars door het steile Galicië, is een van de minst bekende, maar wel de zwaarste en een van de mooiste om per fiets af te leggen. De steile hellingen o.a. door de Picas de Europa en vooral ook op de Camino Primitivo is een hele tour de force, maar de prachtige vergezichten maken veel goed. Een hele uitdaging!

Zij hebben allemaal al eens een of meer andere pelgrimsroutes (Camino's) gereden in een wisselende samenstelling met een of meer uit deze groep van fietsvrienden. Ondanks onvergetelijke ervaringen tijdens eerdere pelgrimstochten zou deze tocht der tochten hun toch een summum aan sportieve inspanning vragen, met daartegenover het genot te mogen rijden door lege en prachtige natuurgebieden met wisselende landschappen. De groep is deze keer samengesteld uit senioren en junioren.

Van de twee vorige Camino's die ze met de fiets gereden hebben is ook een dergelijk reisverslag in boekvorm verschenen, met de volgende titels:

1. Camino Frances, van Bergerac naar Santiago, onder de titel: "Twee tinten grijs fietsen naar Santiago", uitgegeven in 2015, onder ISBN nummer 9 789402 132533.
2. Via de la Plata, van Sevilla naar Santiago, onder de titel: "Afzien met een fietsvriend", uitgegeven in 2019, onder ISBN nummer 9 789402 187687

Wie zijn zij, in volgorde van leeftijd:

Bert Kreber (73)

Ton Juffermans (71)

Ton van Soest (62)

Maurice Stoevenbeld (45)

Robbert Kreber (43)

Hieronder volgt dan een kleine profielschets van ieder van hen als kennismaking:

Bert Kreber (73)

Toen ik mijn zeventigste verjaardag vierde vroeg mijn dochter Karin wat mijn grootste wens zou zijn om ooit nog eens te mee te maken. Spontaan reageerde ik toen

naar haar dat ik wel eens naar Santiago de Compostella zou willen fietsen. En zo gebeurde het dat ik samen met Ton Juffermans, een vriend van mij, aan de meest bekende Camino, de Camino Frances, begon met als vertrekpunt Bergerac in de Dordogne.

Toen ik op 21 september 2013 op Schiphol terugkeerde kon ik niet vermoeden dat ik in 2014 weer op de fiets zou stappen om nog eens zo'n tocht naar Santiago te fietsen, maar dan met Sevilla als startplaats via de "Via de la Plata" (Zilverroute), nu met een andere vriend: Ton van Soest, en nu al helemaal niet dat ik voor een derde keer naar Santiago zou rijden over de Camino del Norte.

Halverwege de eerste reis voegde mijn dochter Karin, schoonzoon Maurice Stoevenbeld, en mijn zoon Robbert zich bij mij om het laatste stuk vanaf Leon naar Santiago mee te rijden. Het feit dat mijn kinderen Karin en Robbert en mijn schoonzoon Maurice meereden gaf voor mij een extra dimensie aan deze tocht en dit te mogen meemaken was onbetaalbaar! En ik zal ook nooit vergeten dat er in Santiago op het plein vóór de kathedraal een heel welkomstcomité klaar stond om ons te feliciteren met het volbrengen van de tocht. Mijn vrouw Antoinette met kleindochter Bo; Kim, de vrouw van mijn zoon Robbert; en Metha, de vrouw van mijn fietsvriend Ton; zij waren speciaal voor ons naar Santiago gevlogen.

Het is fantastisch dat zowel Ton & Ton, als Robbert en Maurice deze keer allemaal van de partij zijn om nieuwe belevenissen tijdens deze derde tocht met mij te mogen delen.

Ton Juffermans (71) - Ton. J

Fietsen op de racefiets doe ik al ruim 25 jaar. Ik ben begonnen met tochtjes van 30 à 40 kilometer in de buurt waar ik woon; zo langzamerhand groeiden de dagtochtjes uit tot 60 á 70 kilometer en soms 100.

In 2008 kwam mijn fietsvriend Bert Kreber met het idee om eens een tocht van een kleine week te maken. Onze echtgenotes Metha en Antoinette zouden ons dan tijdens de tocht per auto vergezellen. Niet dat zij met ons opreden maar wij ontmoetten elkaar dan ergens weer. Zo gezegd zo gedaan. De eerste tocht startte in Passau en vandaar met de fiets naar Wenen langs de Donau; wij dan per dag zo'n 80 kilometer op de fiets en de dames in de

auto met hun eigen programma voor die dag. Wij ontmoetten elkaar soms tijdens de lunch en altijd 's avonds weer in een hotelletje of B&B. De aankomst in Wenen als einddoel gaf mij een kick. Toen hadden we de smaak te pakken. Vanaf die tijd hebben we elk jaar op deze manier een

lange fietstocht gemaakt, tot soms zo'n 1000 kilometer in Italië, Hongarije en in verschillende gebieden van Frankrijk. We kregen de smaak echt te pakken en in 2013 maakten we op trekking fietsen met bepakking de eerste tocht naar Santiago. Onze echtgenotes gingen deze keer niet mee, maar we slaagden er toch in Santiago te bereiken. Bij Bert speelde het pelgrim-virus voortdurend

op en het volgende jaar fietste hij met Ton van Soest de tocht naar Santiago vanuit Sevilla. De beloning bij de aankomst in Santiago is dan ook hoog. De pelgrim mis in de kathedraal aldaar, met aan het eind de ceremonie met het wierookvat slingerend van de ene beuk naar de andere en dat, onder het zingen van het pelgrimslied door een non met een hemelse stem, was onvergetelijk.

Ik ben dan ook blij weer deel te nemen aan deze nieuwe tocht. Het Camino virus was toch nog niet helemaal uit mijn lijf verdwenen. Nu wordt het de Camino del Norte, een pittige tocht, maar wel een hele mooie volgens de lectuur. Behalve veel zien en inspanning zullen we ook veel plezier hebben. De start is 15 augustus in San Sebastian en ik heb het volste vertrouwen dat Sint Jacobus ons 27 augustus in Santiago zal verwelkomen.

Buen Camino, mannen!

Ton van Soest (62) - Ton v. S.

Het was heel bijzonder om net, nadat ik de mijlpaal van 60 jaar had bereikt, samen met Bert de zilverroute van Sevilla naar Santiago te fietsen. Een ongekende ervaring van genieten, inspanning, blijdschap en afzien tijdens een prachtige fietstocht van zuid naar noord Spanje.

Aangekomen in Santiago de Compostella voelde ik mij een echte Pelgrim, na 400 kerken en kathedralen te

hebben bezocht gedurende onze reis. De tocht werd gelukkig zonder kleerscheuren volbracht.

Deze reis heeft zoveel voldoening gegeven dat dit een inspiratiebron is geworden voor meer avonturen. Zo heb ik na de enthousiaste ervaringen met Bert in 2015 volledig onvoorbereid en spontaan de Mont Ventoux beklommen. Vele meewarige blikken van in topconditie verkerende fietsatleten op lichtgewicht fietsen passeerden mij tijdens deze marteltocht met meewarige blikken. Wat doet deze man op zijn toerfiets met fietstassen op deze berg, vast verdwaald.

Graag heb ik de uitnodiging van Bert aangenomen om weer een nieuw avontuur te starten en kijk ik uit naar een geweldige tocht met gezellige mensen.

Maurice Stoevenbeld (45)

Ik ben niet zo'n fietser. Mij zie je dan ook niet zo snel fietsen in het mooie platte Nederlandse landschap. Wel fiets ik elke dag naar mijn werk, binnen de stad Amsterdam zo'n 2,5 km per dag, dus ook daar krijg je niet echt de fietskriebels van. Maar natuurlijk heb ik wel een pracht racefiets in de kelder staan, zoals zo vele mannen die de 40 zijn gepasseerd, maar met heel weinig kilometers erop.

Toch doe ik mee met deze bijzondere tocht. Juist omdat het hier niet alleen om fietsen gaat. Het gaat hier om van A naar B te komen, waarbij je enorm moet afzien terwijl je ondertussen naar prachtige landschappen kan kijken, met je natte, bezwete rug in oude en koude kerkjes moet gaan zitten (het is tenslotte een pelgrimstocht), en waar je eind van de dag uitgehongerd op een plek aan komt en een simpel bord krijgt voorgeschoteld met wat left overs van de boer zijn vrouw. Maar oh, wat smaakt dat dan lekker na zo'n zware dag en helemaal in combinatie met de troebele wijn waar op de fles meestal het etiket ontbreekt. Nostalgie, dat is het ook. Want het was mijn schoonvader Bert, die mij twee jaar geleden vroeg om ook een weekje mee te fietsen met een tocht naar Santiago (de Camino Frances). Die week was super, en smaakte naar meer. Zittend met een welverdiend biertje in de hand op het eindstation Santiago hebben we het er al over gehad. Nog een tocht, maar wel een andere en die zou ik dan wel helemaal uitrijden. Tijd speelde dit keer geen rol, want het komt niet vaak voor dat je dit met je schoonvader kan doen die al bijna 74 is, zo'n tocht, twee weken lang, op de fiets, over bergen die misschien wel net zo steil zijn als de Mont Ventoux. Daarnaast is het altijd erg gezellig met hem en op zo'n tocht, waar we met zijn allen moeten afzien, lichamelijk en psychisch, dag in dag uit, ontstaat er een band met elkaar die eigenlijk niet te beschrijven is. Vriendschap voor het leven, zoiets, op een heel hoog niveau. Dit niveau bereik je eigenlijk alleen maar met dit soort gezamenlijke, langdurige 'inspanacties'.

Ton Juffermans was ook bij de eerste tocht en ik heb ik hem leren kennen als een alleraardigste man die daarnaast ook nog ontzettend vrolijk kan zijn. En zo iemand heb je nodig als je weer zo'n vreselijke lange weg omhoog voor je ziet opdoemen.

Ton van Soest ken ik nog niet heel goed, dus dat wordt spannend! Robbert Kreber ken ik uiteraard, de broer van mijn vrouw. Een man die heel veel fietskilometers op zijn teller heeft staan, terwijl hij er niet uitziet als een fietser maar meer als een surfer. Mocht ik het niet meer trekken, dan kan hij mij altijd nog op sleeptouw nemen.

Gezien het bovenstaande denken jullie natuurlijk allemaal, waar begint hij aan, als hij (bijna) niet fietst? Hoe gaat hij dat volhouden? Ik kan jullie dit vertellen: ik ben deze zondag (een week voor vertrek) naar Marken gefietst en terug. Harde wind, op een normale bakkersfiets, zonder versnellingen. Het ging best goed. Ik heb vele Hollandse (oudere) stellen ingehaald, op glimmende Batavus fietsen en meer van dat. Dit komt omdat ik al wel jarenlang regelmatig sport (gemiddeld 3 x per week een uur, rennen, gewichten, rek en trek oefeningen).

Heren, ik heb er zin in!

Robbert Kreber (43)

Als je eenmaal op de fiets zit, ben je alleen maar bezig met het fietsen zelf, de krachten op de juiste manier verdelen, waarbij je tegelijkertijd getrakteerd wordt op mooie landschappen en de pure geur van de natuur.

Kortom, fietsen is niet meer weg de denken uit mijn bestaan. Ieder jaar fiets ik meerdere tochten, waarbij ik vorig jaar de Giro Di Kikka heb gefietst en er via ons fietsteam 56.000 euro is opgehaald voor het goede doel.

De Giro de Kikka was gemiddeld 175 Km per dag op de racefiets over een aantal colletjes in de Dolomieten en dat 8 dagen achter elkaar. In de Giro ging het vooral om te kijken wie er het snelst kon fietsen.

De Camino fietsen is van een geheel andere orde; daar gaat het vooral voor mij om de speciale sfeer (trekkers bestaan) en de prachtige routes waarvan zowel door wandelaars als fietsers te genieten is.

De afstanden op de fiets zullen het probleem niet zijn, eerder het feit dat ik nu met Bert en de andere fietsmaten ga fietsen waarin zij het fietstempo en de richting bepalen.

Ik heb de eerste Camino ook de laatste week meegefietst en het was een super beleving, die ik nog wel eens wil meemaken. Verder is het ook fantastisch dit met je vader, zwager en de 2x Tonnen te doen.

Er zal weer veel worden gelachen en dit keer maar hopen dat het navigatiesysteem van Bert wel goed werkt, zodat we niet vaak hoeven te keren, als we de verkeerde richting zijn ingestuurd.

Uiteraard speciale dank aan Bert, die weer met vol enthousiasme de route heeft uitgestippeld en alles heeft uitgewerkt tot zoals gewoonlijk in de details. Erg leuk dat ook Ton van Soest meegaat, mogelijk dat we met hem een mooi treintje kunnen opbouwen.

Camino del Norte, van San Sebastian naar Oviedo
 Camino Primitivo, van Oviedo naar Santiago

Routebeschrijving

Links wordt de route weergegeven die wij gereden hebben, met als start Irun (San Sebastian) op 15 augustus 2016. Wij zijn s' morgens van Schiphol naar Irun gevlogen met een overstap in Madrid en drie van ons hebben de fiets aan boord mee genomen. Maurice en Robbert hebben ter plaatse een MTB fiets gehuurd, die zij weer ingeleverd hebben aan de verhuurorganisatie bij aankomst in Santiago. Het hele gezelschap, uitgezonderd Robbert die een week later aanhaakte in Oviedo, heeft de gehele route gereden.

Vooraf de eerste dagen was de Camino del Norte erg zwaar met een aantal hellingen tot wel 15 graden en meer, met name door de bergen in de Picos de Europa. Vanuit Oviedo ging de route over in de Camino Primitivo, de oudste pelgrimsroute van de noordelijke aanrijdroutes naar Santiago. Ook daar waren de dagen zwaarder dan verwacht.

Zoals de bedoeling was kwamen wij op zaterdag 27 augustus in Santiago aan en vlogen wij via Barcelona terug naar Nederland. De fietsen werden achtergelaten bij een Nederlands vervoersbedrijf, dat gespecialiseerd is in het vervoer van fietsen tussen Nederland en Santiago.

Het reisschema was zodanig opgezet dat wij in de grotere steden zoals Bilbao, Santander en Oviedo wat tijd zouden hebben om de verschillende bezienswaardigheden te bezoeken en tegelijkertijd wat uit te rusten.